

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Historia deuteronomij. cap[itulum]. j.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

rosh, rethmō, phares, lemma, rethsa, sedatha,
mons sepher, areda, mace loch, thaat, thare,
melcha, elmona, moseroth, bane iachā mōs
gallaad, iete bata, ebrona, asion gaber, cades
A cades vsg̃ ad campestria moab nouem,
mons hor, salphana, phinon, oboth, seba
rim, dybon, gad, helmon, reb lataim mōtes
abarūm, campestria moab.

De urbibus leuitar̃ et suburbanis,

Capitulum, LIII.

Zerū locutus est

I dñs ad moysen, et distinxit terris
nos terre pmissionis, ab ortu oce
casu, in eridie et aq̃lone. Et noiauit pncipes
tribuū q̃ trāsito iordanē cū ioseph et eleazar
terrā diuidere. Precepitq̃ leuitas in oib⁹
tribub⁹ disp̃os habere, et viij, ciuitates ad
inhabitandū, et a muris forinsec⁹ p̃ circuitū
terram mille passuū obtinere: in q̃ suburbia
na essent ad pecora eoꝝ alenda. Et q̃b⁹ cūi
tati⁹ sex essent refugij, tres ultra iordanē, et
tres circa de quib⁹ in deuteronomio diceb⁹.

De matrimonio cōtribulum,

Capitulum, LIII.

Ecesserunt autē

A filii machir filii manasse ad moy
sen et dicerūt. Filii salphaat fra
tris nřihnt nobiscū sortē ex pcepto dñi. Si
ergo nupserint viris trib⁹ alter⁹, q̃ filii eaꝝ
sequeñ trib⁹ p̃is, minuef hereditas nra et
sortiuū distributio p̃fūdeſ in iubileō. Occasio
ne g̃ filiar̃ salphaat, lex hec p̃mulgata est a
dño p̃ moylen. Deī viri dicant uxores de
tribu et cognatione sua ut hereditas p̃mane
at in familijs: ne cōmisceant trib⁹, sed manes
ant ut a dño separe sunt t̃c.

Historia deuteronomij.

cap. I.

Epilogus cū additionibus et determinatio
nibus ca. ii.
De ciuitatib⁹ refugij trās iordanē, ca. iii.
De pcepto dilectionis ca. iii.
De decima secunda, ca. v.
De appellatione populi ad summum sacer
dotem, ca. vi.
De iusticia regis ca. vii.
De maleficis abiiciendis, ca. viii.
De talione legis, ca. ix.
De timidis et sollicitis remouendis ab exer

citū.

Ne fedus int̃rent cum gentibus

ca. x.

De his quibus nō erat fas intrare ecclesias
dei, ca. xi.

De p̃hibitione prostibulij, ca. xii.

De plagi q̃ maior erat q̃ dragenaria, ca. xiii.

De iuscatiōe seminis et modis discalcian⁹
di. capitulum, xv.

De lemine agrorum, ca. xv.

De deletione amalechitar̃, ca. xvii.

Q̃ moyses tradidit deuteronomium leuitis
capitulum, xviii.

Canticum testimonij, ca. xix.

De morte moyli postq̃ b̃ndic̃it p̃plo, ca. xx.

Historia deuteronomij.

Capitulum, I.

Zinta et VI

tima distinctio h̃ysto
rie d̃r elledebarim: qđ so

nat, Hec sūt p̃ba, Grece

at d̃r deuteronomi⁹, i. se

cūda: nomis lex. Ex h̃ noīe qđā errātes dīc
rūt duas esse leges. Una datā a dō: q̃ in p̃
cedentib⁹ libris p̃tineſ. Alterā datā a moy
se: q̃ in h̃ libro. Attendētes in assertionēs sui
error̃; qđ de illa legi⁹ supra. Locū est dñs
ad moylen et ad oēm israel. De ista d̃r. Locū
tus est moylen. Ad hec dicebant q̃ multa
legunt q̃ nō sup̃a, quedā q̃si p̃traria, qđ nō
fieret si hic esset p̃dictoꝝ repetitiō. Veri⁹ sen
tiendum est, q̃ hic pentateucus non est nisi
lex vna, q̃ etiā ab apostoloꝝ et alijs sepe vo
tar lex moyli q̃s lex dei. Hebreus etiā vocal
hos qnq̃ libros thorath, id est legē, nec ob
alud d̃r liber hic lex sc̃a, nisi q̃ p̃dicta hic
iterant: q̃si lex iterata. Iterant hic etiā tria:
trib⁹ de causis, p̃terea et ceremonie ad cōme
dationē memorie et ipsoꝝ p̃firmationē. Be
neficia dei ad roborandā dilectionē dei in il
lis. Flagella que sustinuerunt murmurantes
ad incutiendū timore. Si vero in hac stera
tione videtur allqua predictis inesse contra
rieras in superficie verboꝝ: in intellectu tamē
nulla est. Fuerūt etiā qui dicenter hūc libri
factū a losue transito iordanē, q̃ legit in p̃n
cipio. Hec sunt verba que locut⁹ est moyles
trans iordanem. Pro situ em̃ terre p̃missio
nis sacra scriptura dicere p̃suevit: ultra ior
danem vel citra. Dicitur tū liber moyli, et

Deuteronomium

losue, quia quod moyses verbo tradidit: so
nue rededit in scripto. Vide etiam Hierony-
mus velle q̄ magnā losue huius libri scrip-
rit partem. Tertius videt esse q̄ script⁹ sit a
moysi, et loqu⁹ moyses de se tanq̄ de alto. Uel hoc in principio apposuit esdras: sic et
in fine de morte moysi, p̄scriptum cum circa sis
nem libri legal. Script⁹ moyses legē hanc
Et paulo post. Postq̄ script⁹ moyses legē
huius in volumine: p̄cepit leuitis, tollite libr⁹
istū et ponite in latere arce fidelis. Legit q̄
longo tempore post inuentus in bierusalem
deuteronomius in arca.

Epilogus cum additionibus et determina-
tionibus. Capitulum. II.

Wadragesimo

anno ab exitu filiorum Isrl' de egypto, et mense primi die mensis, vi
dēs moyses diem mortis sibi imminentem: los-
catus est ad oēs filios Isrl', et cepit legem ex a-
planare, cōgregans eos km̄ iosephū ad tor-
danem in loco ubi nūc ciuitas abīdal est lo-
culis palmarum. Sane recapitulationē moy-
si, piequētes que supra dicta sunt omittim⁹;
superaddita dicemus, quedam que vident
praria memorabimus determinādo. Itaq;
q̄ in recapitulando
sit moyses. Dici vo Supra ī exod. cap.
bis illo tpe. Novas xviii. Egressus ē aut
leo solus negociale tetro,
stra susticere, date ex
vobis viros sapientes: et ponā eos tribunos
centuriones q̄nq̄genarios et decanos. Hoc
videt etrariū pdictis. Supra em̄ cōsilio ier-
tro dixit hoc factū esse, utruq; vero factū
fuit. Primo em̄ ad psilium sociū faciendū les-
creto disposuit, postea auctoritate et assensu
populi ap̄pleuit. Q̄ etiā dicit hic moyses. Di-
xisse mihi Witteram viros q̄ psiderēt terrā
Supra vero legis dixisse dominū. Witter
viros nō est etrariū: q̄ ad suggestionē pli
psuluit dominū: qui dixit. Witter. Ad pusil-
lanimitatē quoq; eoꝝ p̄forandam: iterauit
moyses de victoria og regis basan. q̄ restite-
rat de stirpe gigantum, et in argumentū ma-
gnitudinis eius monstratur lectus ferreus
ipius in rabath filiorum amon nouē cubitos.
hūs longitudinis: et quattuor latitudinis.
Et ciuitatib⁹ refugij trans jordanem.

Capitulum. III.

Eparauit moy

s̄ ses tres ciuitates refugij trās jordanem bosor in tribu ruben, ra-
moth galaad in tribu gad, golan in basan ī
tribu manasse. Barū h̄c vius erat. Siq̄
nolens hominē occidisset: fugiebat ad als
quā barū, et ibi a cōsanguineis occisi tutus
erat. Si enim extra fines alciuius barū ina-
uenisset eum, qui vltor sanguinis effusi esse
debeat: impune p̄cutiebat homicidā. Erat
aut̄ in ea fugitiuus vsc̄ ad reconciliationē
cum propinquis, vel vsc̄ ad mortē summe
pontificis: in qua bulus modi om̄is fugitiuus
redibant securi ad p̄pria. Tū si p̄pinq̄ occis-
si volebat illū impetrere q̄ volēs occidisset:
et corā ciuib⁹ vrbis ei⁹ hoc p̄barent: tradea-
batur eis ad occidendum.

De precepto dilectionis.

Capitulum. III.

Didicit quoq;

a moyses diliges dominū deū
tuū ex toto corde tuo et ex tota
aia tua et ex toto mente tua et ex toto fortitudi-
ne tua. Addidit q̄z cū de māna iteraret. Hō
in solo pane viuit hō: h̄ in oī p̄bo q̄d pcedie
de ore dei. Paneyo
cauit hic oēm cibuz Allib⁹ ponunt, et p̄cez
hominiū. Losueuit p̄ta. Sed nota q̄ sub
em̄ scriptura panez his duob⁹ cōtinent il
p̄ cibo ponere, et est la. Horū em̄ p̄mū cō
sensus. Nolite mira plectit tria. secunduz
ri si cibū insolitū de continet septem,
ditvob dñs: q̄ non
in solis vītis, cibis vita hominis stabilita
est apud deū: h̄ solo verbo potest creare nos-
ua ex quibus vivat homo. Addidit quoq;
inter beneficia q̄ per cl. annos in deserto re-
stimenta eoz non defecerant vetustate, nec
sotulares attriti erat, et q̄ euaserant serpentes
flatu v̄tēs circumstantia, q̄ ob hoc fore su-
pra dixit ignitos, et scorpiones, et dipsades,
que latine situle dicunt, q̄ perimunt homi-
nē sūti, et adeo parue sunt: vt cū calcant v̄tē
videant cui⁹ venenū ante extinguit q̄ sentia-
tur, nec tristiciam sentit moritur. Dicū autē
situla per cōtrarium, vas em̄ quod situla di-
citur auferit situm, hec afferit, sicut pharetra q̄
infert mortem, feretur: quia fert vel auferit
mortuum. Ut etiam ostenderet que necessit-